

הפלחים העובדים שכנו לנו. והנה רצים ערבים מכל צד, מקלות בידיהם לעברנו, ואנחנו רק שניים. שפסל (שבתאי) ארליך שהביא לנו אוכל, וחזר, נראה עדין מרוחק. זید מוציא את המאוזר ויורה שתי יריות באוויר להפנות את תשומת לבו של שפסל, שלא שמע ולא נעה. אבל העربים שמעו את היריות, נרתעו, אספו את העדר וחורו.

קובוצת "השומר" עלה לגליל בהחלטה להתיישב בחמאра. אחרי תקופת נסיוון בסביבה שינו החלטתם והעדיפו להתיישב על ההר. שם שוכן היישוב כפר גלעדי עד היום.

בתקופת תל חי ערך התגورو חלק מהאנשים במטולה. המנהיג באותה קבוצה היה ישראל גלעדי. יחד עם אלכסנדר זיד וצבי בקר, בעלי המשפחות, רצו להקים יישוב קבוע של שומרים, יישוב חקלאי. ידוע שהיו ויכוחים במרכז השומרים - תל עדשים⁷, והוא בין חברי "השומר" שהתנגדו להתיישבות קבועה.

אליה טענו: לא יהיה "בורגנים" בעלירכוש. היו קרוביים ויעוניים לפועל ציון" בעלי מגמה שמאלית פועלית. דיברו יידי מتوزח הכרה שיידיש היא שפת העם, למרות שרבים ידעו עברית ודיברו עברית. חלקם אף ידעו עברית מוחוץ לארץ.

בעיני אנשי "פועל ציון", אנשי דגניה כבר היו בורגנים. ואנשי גדור העבודה אף הפגינו פעמי אחד במאן נגד דגניה וכיינו אותם "בעלי אחזקה".⁸

על כל פנים הויכוח ב"השומר" הסתיים כאשר בעלי המשפחות עלו לגליל להתיישבות ואיתם גם רוקדים אחדים.

ישראל גלעדי, מנהיג החבורה, לא זכה לראות בתגשומות חלומותיו. הוא נפטר בטבריה 3 שבועות אחרי סיום מלחמת העולם הראשונה, ב-32 בלבד.

ב להקמת נקודת היישוב, היא קיבוץ כפר גלעדי, ובאזור עי תקופת תל-חי, הייתה הקבוצה כבר בלאדי וחסרונו הורגש בכל תחום.⁹

השם "כפר גלעדי" ניתן ליישוב השומרים לאחר מותו של ישראלי גלעדי.

ארכיוון "השומר"
בזמן החיפושים אחר אנשי ניל"י, ומאמר רבים מאנשי "השומר", הגעתינו יומם אחד למחניים. הייתה או בדרכי למושבה מצפה, לבקר את אבא שעבד שם. כל